

MECSEK FORRÁSVEDNÖK MEGÚJULÁSA

Örvendetesen növekszik napjainkban az erdőt járó emberek száma. Egy részük sportolásra, mások hosszabb kirándulásra használják a zöld természetet. A többség kikapcsolódásból a természet szeretetéért vagy a túratársakkal való közös kirándulásért szeret az erdőbe járni.

A Mecsek völgyeit számos forrás teszi széppé, változatossá. Jelenleg 250 kiépített forrást, tartunk nyilván. Ehhez a számhoz az erdei forrásokon kívül hozzátartoznak a Mecsek földrajzi egységéhez tartozó, de már lakott területre eső források is. Az összeírásakor nem számoltunk a használaton kívüli forrásokkal. A Mecsek-hegység területén a lakott területeken kívüli forrásokat a Mecsekerdő Zrt. valamint a természetjárók építették és tartották karban évtizedeken keresztül, ahogy ez napjainkban is munkáik közé tartozik. Húsz éve egy új generáció vette át ezt a nemes feladatot és takarítja, óvja az épített forrásokat, méri a források vízhozamát és hőmérsékletét. Szükség szerint megerősítik, újjáépítik azokat az engedélyek beszerzése után.

A Mihály Remete-forrás átépítése előtt (A), és 2014-ben (B) felújítása után.

Az említett 250 forrásnak a karbantartása hatalmas munka, néhány ember képtelen szakszerűen elvégezni, és ezért a munkáért jó esetben „csak” elismerés jár.

Ezért 2012-ben a pécsi Mecsek Egyesület Munka Osztályának elnöke, Baumann József, több mint 18 éves forrásépítési-karbantartási tapasztalattal a háta mögött elhatározta, hogy önkéntesek bevonásával segíti a mecseki források tisztaságának megőrzését.

2012 márciusában felhívást tett közzé – többek között az MTSZ (Magyar Természetjáró Szövetség) honlapján is: http://termeszettjaro.hu/cikk/legyel_a_segitotarsunk

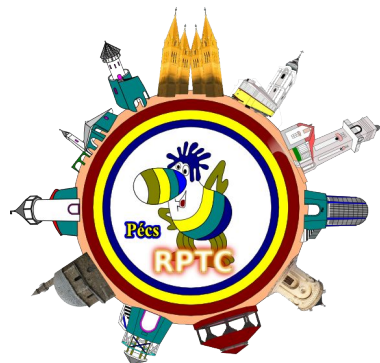
Az elmúlt néhány évben több mint 60 lelkes önkéntes forrásvédnök segítette a munkát, tisztította és rakta rendbe a forrásokat.

Hármas-forrás

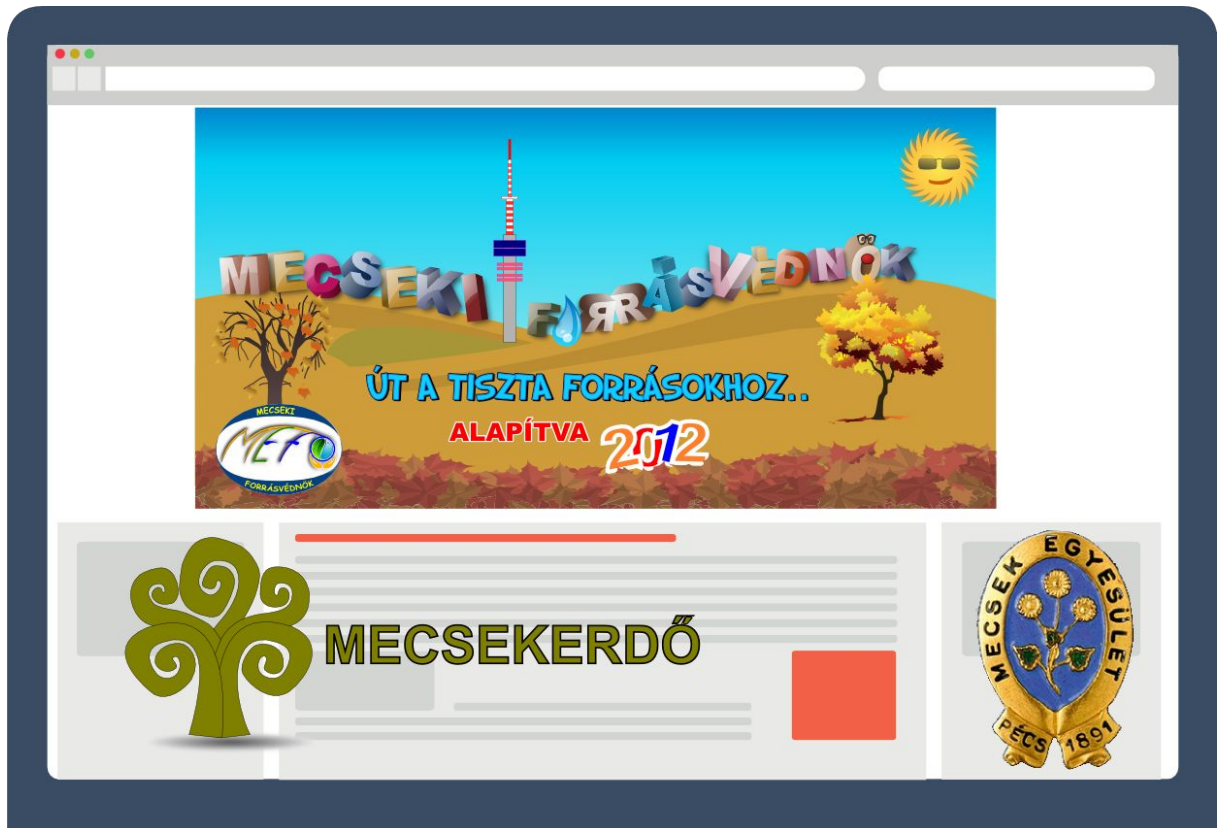
Forrásvédnök munka a Hármas-forrásnál.

Az évek során több önkéntes időhiány miatt nem tudta vállalni az önkéntes munkát, így a többiekre hárult nagyobb feladat. Ezért 2015-ben Baumann József újjászervezte a Mecseki forrásvédnököket a RadírPók-TúraClub (RPTC) két új lelkes forrásvédnökével. A Mecsek Egyesület támogatásáról biztosította a forrásvédnökök munkáját, mivel résztvevőinek jelentős része egyesületi tag.

RadírPók-TúraClub, 1983

Az újjászervezés részeként közösen létrehoztak egy facebook-oldalt: <https://www.facebook.com/mecsekiforrasvednok> valamint egy honlapot is: <https://sites.google.com/site/forrasvednok/home>

Mecseki Forrásvédnök honlap.

SzH Vilmos segítségével, saját tervezésű fém jelvényt is készítettek, mely részét képezi az általuk kidolgozott forrásvédnök minősítő rendszernek. Lényege, hogy a rendszeresen, lelkiismeretesen dolgozó védnököknek, bronz-, ezüst-, arany-fokozatú fémjelvényt adományoznak, az elvégzett éves munka végén, annak fejében.

A bronz-fokozatú jelvény.

Az újjászervezés során a források egy részére, forrásvédnök táblák kerületek (kihelyezés folyamatban), rajta a védnök e-mail címével, hogy aki arra jár és hibát talál, mielőbb értesítse a védnököt az elküldött fotóval. A fotók érkezése folyamatos, és nem csak a hibát jelzik, hanem tetszés nyilvánításként is. A közeljövőben tervezik egységes védnöktáblák kihelyezését is.

Első alkalommal kihelyezett forrásvédnök tábla a Cigány-forrásnál.

A folyamat további részeként, decemberben meghirdetik a Mecseki Forrásvédnök Jelvénytulajdonos Teljesítménytúrát (MFJT), a Teljesítmény Túrások Társaságának honlapján, hogy további lelkes önkéntesek segítsék a munkát.

A túra részletes kiírása a honlapon ezen a címen található:
<https://sites.google.com/site/forrasvednok/teljesitmenytura>

A Mecseki Forrásvédnök Jelvénytulajdonos túra célja, hogy az arra vállalkozó 1 év alatt 3x (Tavasszal, Nyáron, Ősszel) felkeressen 3 forrást a Mecsekben és kitakarítsa.

Az általuk elkészített turistatérkép segítséget nyújt az adott források megtalálásában (a térkép letölthető a honlapról), ha pedig szükség van nyomtatott térképre, adnak.

Aki GPS-t használ, annak lehetősége van a koordinátákat letölteni gpx formátumban a honlapról.

A forrásvédnöki munka idézett, vázlatos menete a következő:

„ .. Az első alkalommal segítségedre lesz egyik forrásvédnök (egy előre megbeszélte időpontban), és megmutatja: mit, hogyan kell tenned ahhoz, hogy szép és hasznos legyen a munkád. Ez abból áll, hogy évente három alkalommal keresd fel kiválasztott forrásaidat.

A következőkre légy tekintettel:

Mielőtt nekiállsz, készíts fotót a forrásról, hogy lássuk, milyen volt az állapota.

Takarítsd ki környezetét, a forrásra került ágaktól, törmelékektől (úgy, ahogy azt a forrásvédnökkel tetted).

Vízvezető árkat, csorgó medencéjét tisztítsd ki. Jelezd felénk észrevételeidet, ha valamit magad nem tudsz megoldani (eldugult vagy nem folyik a forrás, ledőlt a falazata, lekopott a tábla festése, rádőlt egy vastag fa): mecsekiforrasvednok@gmail.com címen.

Ezzel nagy segítségünkre leszel, mert így mielőbb orvosolni tudjuk a felmerült problémákat.”

A forrásvédnők számára fontos az utánpótlás, nevelés is, ezért a Pécsi Kulturális Központ és a Janus Pannonius Múzeum Természettudományi Osztálya által hirdetett diáktúrák alkalmával Varga Ágnes múzeumpedagógussal együttműködve, általános iskolai gyerekeket visznek kirándulni. Ezeken a jól szervezett túrákon a gyerekek játszva ismerik meg a természetet, és a nyári túrák alkalmával megtanulják, becsülni és szeretni a Mecsek forrásait, így hamarosan talán közülük kerülhetnek ki a jövő forrásvédnökei.

Partnereink: Mecsek Egyesület, Mecsekerdő Zrt, Baranya Megyei Természetbarát Szövetség, Janus Pannonius Múzeum Természettudományi Osztálya, RadírPók-TúraClub

Szerző:

Baumann József, forrásépítő forrásvédnök. Mecsek Egyesület (MEGY, 1891)
baumann.jozsef@gmail.com